

Program Badań Stosowanych „PBS”

Program Badań Stosowanych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest horyzontalnym programem wsparcia sektora nauki i sektora przedsiębiorstw w zakresie badań stosowanych z różnych dziedzin nauki (ścieżka programowa A) oraz branż przemysłu (ścieżka programowa B), ustanowionym na art. 30 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Program będzie wdrażany w oparciu o konkursy na dofinansowanie projektów badawczych o charakterze aplikacyjnym. Szczegółowy tryb realizacji konkursu w odniesieniu do składania wniosków oraz kryteriów oceny formalnej i merytorycznej określa Regulamin konkursu.

Badania stosowane, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, są definiowane jako prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych.

Program Badań Stosowanych obejmuje swoim zakresem obydwie podejścia: zarówno prowadzenie prac badawczych podejmowanych w celu zdobycia wiedzy w określonej dziedzinie nauki, mającej zastosowanie praktyczne (np. badania materiału o specyficznych właściwościach pod kątem możliwości ich wykorzystania w konkretnych produktach lub technologiach - ścieżka A), jak i podejmowanie badań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych poprzez zastosowanie nowych rozwiązań w określonych branżach (np. modyfikacja materiału stosowanego w konkretnym produkcie w celu poprawienia jego parametrów - ścieżka B). Obszary objęte Programem to:

1. Nauki chemiczne
2. Geologia, górnictwo i budownictwo
3. Technologie informacyjne, elektronika, automatyka i robotyka
4. Energetyka i elektrotechnika
5. Materiały i technologie materiałowe
6. Mechanika i transport
7. Nauki medyczne i farmaceutyczne
8. Nauki biologiczne, rolnicze, leśne i weterynaryjne
9. Interdyscyplinarny

Założenia Programu opracowano w oparciu o ideę komplementarności zarówno w odniesieniu do systemu finansowania badań w Polsce i podziału kompetencji pomiędzy dwie agencje finansujące badania: Narodowe Centrum Nauki i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, jak również Programów realizowanych przez NCBiR.

Założono, iż projekty dofinansowane w ramach Programu powinny opierać się na wiedzy będącej wynikiem wcześniej zrealizowanych badań, przede wszystkim o charakterze podstawowym (zgodnie z definicją art. 2 pkt 3 lit. a Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki). Źródłem finansowania ww. badań potencjalnie mogłyby być Programy Narodowego Centrum Nauki, programy międzynarodowe czy też badania realizowane w ramach działalności statutowej jednostek naukowych. Wniosek złożony w odpowiedzi na ogłoszenie konkursowe Programu Badań Stosowanych powinien zawierać opis stanu nauki i techniki wynikający ze zrealizowanych wcześniej

projektów badawczych oraz uzasadnienie jakie przesłanki stanowią podstawę do kontynuacji badań w kontekście potencjalnego zastosowania ich wyników w praktyce.

W ramach Programu o dofinansowanie projektów obejmujących:

- ✓ badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne (z możliwością badań podstawowych do wysokości 15% całkowitego budżetu projektu, realizowane przez jednostkę naukową);
- ✓ badania przemysłowe;
- ✓ techniczne studia wykonalności na potrzeby prac rozwojowych.

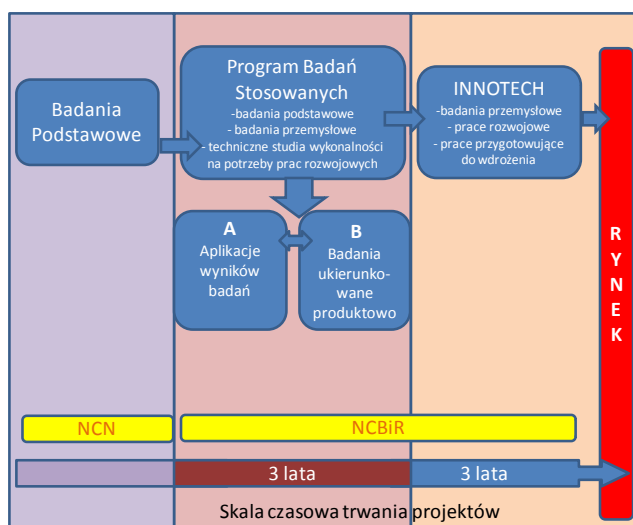
mogą ubiegać się:

- ✓ w ścieżce A: jednostki prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe, konsorcja naukowe, sieci naukowe, centra naukowo-przemysłowe oraz centra naukowe Polskiej Akademii Nauk.
- ✓ w ścieżce B: konsorcja oraz centra naukowo-przemysłowe, w których partnerem jest co najmniej jeden przedsiębiorca, którego rolą jest między innymi zapewnienie osiągnięcia celów praktycznych projektu.

Powiązania z innymi Programami NCBiR

Rezultaty uzyskane w ramach projektów objętych Programem, charakteryzujące się innowacyjnością oraz znaczącym potencjałem komercjalizacyjnym, mogą być podstawą do kontynuowania prac w ramach Programu INNOTECH, który daje możliwość dofinansowania badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz działań, których celem jest przygotowanie wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej (tj. komercjalizacji). W szczególności przesłanką uzasadniającą możliwość kontynuacji prac w formule Programu INNOTECH, obejmującej prace rozwojowe oraz prace przygotowujące do wdrożenia, jest pozytywnie przeprowadzone techniczne studium wykonalności na potrzeby prac rozwojowych. Działanie takie jest możliwe do zrealizowania i dofinansowania w ramach ścieżki B Programu Badań Stosowanych.

Miejsce Programu Badań Stosowanych w obecnym systemie finansowania badań oraz w kontekście powiązania z Programem INNOTECH przedstawia schemat poniżej.

Diagnoza sytuacji w obszarze nauki i gospodarki objętych Programem

Badania o charakterze aplikacyjnym były i są obecnie finansowane m.in. w formule projektów badawczych zamawianych jak również częściowo projektów badawczych rozwojowych (projekty te mogą obejmować badania przemysłowe i prace rozwojowe). Większość z ok. 900 projektów badawczych rozwojowych finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest w dość zaawansowanej realizacji, a finansowanie ostatnich z nich zakończy się w roku 2014. Beneficjenci projektów zobligowani są do przedstawienia, po upływie roku od uznania umowy na dofinansowanie projektu za rozliczoną, informacji o wykorzystaniu wyników projektu. W oparciu o bieżącą analizę przedmiotowych dokumentów, jak również analizę struktury projektów oraz raportów okresowych z realizacji projektów dla **900 projektów** na łączną kwotę ok. **1 mld złotych**, możliwe jest zidentyfikowanie pewnych tendencji charakteryzujących sytuację w obszarze badań o charakterze aplikacyjnym.

Struktura wykonawców:

- ✓ w **ponad 95%** projekty są formalnie realizowane przez pojedyncze jednostki naukowe na podstawie umów pomiędzy Centrum a jednostką badawczą - należy przy tym zaznaczyć, iż o dofinansowanie tego typu projektów do roku 2008 mogły ubiegać się wyłącznie jednostki naukowe;
- ✓ pomimo wprowadzonych od roku 2009 zmian, umożliwiających aplikowanie o dofinansowanie jednostkom naukowym lub konsorcjom naukowo-przemysłowym (w rozumieniu Ustawy o zasadach finansowania nauki), wśród projektów objętych dofinansowaniem **mniej niż 3%** stanowią przedsięwzięcia realizowane przez konsorcja;
- ✓ jednostki naukowe realizujące projekty dość powszechnie współpracują z innymi jednostkami stosując formułę podwykonawstwa.

Jeśli chodzi o założenia i cele projektów to należy stwierdzić, że w większości dotychczas finansowanych projektów:

- ✓ grupa docelowa potencjalnych odbiorców wyników projektów określona jest w sposób ogólny jako szeroko określona branża;
- ✓ cele projektów są definiowane głównie przez jednostkę naukową, w mniejszym stopniu wynikają z określonych potrzeb zewnętrznych podmiotów gospodarczych;
- ✓ założenia oraz zakres badań są kontynuacją prac prowadzonych przez jednostkę naukową w wąskim obszarze;

W odniesieniu do uzyskanych dotychczas wyników projektów obserwuje się:

w zakresie zastosowania:

- ✓ w części projektów, po upływie nawet kilkunastu miesięcy od zakończenia realizacji projektu ich wyniki nie są wykorzystane w praktyce co w znacznym stopniu może być konsekwencją:
 - definiowania celu i zakresu badań przez jednostkę naukową bez udziału podmiotów zainteresowanych ich zastosowaniem praktycznym;

- niedostatecznym upowszechnianiu wyników w środowisku gospodarczym;

w zakresie upowszechniania wyników w kontekście ich jakości oraz uzyskiwania praw własności przemysłowej:

- ✓ w wielu przypadkach wyniki projektów upowszechniane są na konferencjach krajowych i międzynarodowych, w czasopiśmie o zasięgu krajowym i w zdecydowanie mniejszym stopniu w recenzowanych renomowanych czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym;¹
- ✓ w stopniu niewystarczającym Beneficjenci podejmują działania zmierzające do objęcia ochroną praw własności przemysłowej rozwiązań będących wynikami projektów – niewiele jest zgłoszeń patentowych oraz uzyskanych patentów.

Jednym z efektów realizacji projektów są również prace doktorskie, jednakże zwraca uwagę również fakt, iż jest to nie aż tak częste². Prowadzone przez młodych pracowników nauki w ramach projektów badania o charakterze aplikacyjnym, w szczególności we współpracy z przemysłem mogłyby mieć pozytywny wpływ na rozwój ich kompetencji i w konsekwencji zmianę ich sytuacji na rynku pracy – przedsiębiorcy chętniej zatrudnialiby osoby legitymujące się takim doświadczeniem.

Wnioski:

- ✓ szansą na zwiększenie efektywności wykorzystania wyników badań w praktyce wydaje się jasne określenie celu projektu oraz podmiotu zainteresowanego praktycznym zastosowaniem wyników badań w kontekście potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej;
- ✓ mając na względzie fakt, iż projekty realizowane przez pojedyncze jednostki naukowe mają wąski zakres, współrealizacja projektów w partnerstwie z innymi podmiotami o komplementarnych kompetencjach mogłaby wytworzyć wartość dodaną zarówno w odniesieniu do rozwiązań będących przedmiotem projektu, efektywniejszego wykorzystania infrastruktury badawczej jak również rozwoju kompetencji kadry naukowej.

Założenia Programu Badań Stosowanych opracowano mając na względzie powyższe wnioski oraz mając na względzie zapisy par. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu realizacji zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, w którym określono zakres przygotowania programów przez Centrum.

¹ tendencję potwierdzają dane statystyczne: w liczbie publikacji ogółem za rok 2009 Polska zajmuje 20. miejsce z dosyć niską liczbą cytowań na jedną publikację tj. 1,07; w liczbie publikacji 1 mln. mieszkańców, Polska zajmuje 32. miejsce m.in. za Rep. Czeską, Słowenią i Chorwacją, niższe pozycje z krajów UE zajmują tylko Rumunia, Bułgaria i Słowacja; udział w światowej puli publikacji waha się w zakresie od 0,23 do 2,37% osiągając najwyższe wartości w fizyce i astronomii, tj. dziedzinach spoza typowych badań stosowanych, *Nauka i technika w Polsce w roku 2009*, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa 2011.

² W 2009 r. najwięcej nowo wypromowanych doktorów odnotowano w dziedzinach nauk humanistycznych (25,8%) i medycznych (21,0%), *Nauka i technika w Polsce w roku 2009*, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa 2011.

Określenie celu głównego i celów szczegółowych Programu

Główne cele Programu to:

- ✓ zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez wykorzystanie wyników badań naukowych;
- ✓ wzmocnienie współpracy pomiędzy jednostkami badawczymi i przedsiębiorcami bezpośrednio zainteresowanymi zastosowaniem wyników badań w prowadzonej działalności gospodarczej;

Cele szczegółowe Programu:

- ✓ wypracowanie oryginalnych innowacyjnych rozwiązań technicznych bazujących na wynikach badań naukowych;
- ✓ pobudzenie trwałej współpracy pomiędzy jednostkami naukowymi oraz jednostkami naukowymi i przedsiębiorcami, opartej na komplementarności ich kompetencji oraz efektywnym wykorzystaniu infrastruktury badawczej;
- ✓ wzrost poziomu badań stosowanych;
- ✓ rozwój kadry sektora badawczego zaangażowanego w badania stosowane.

Określenie sposobu interwencji, w tym szczegółowych warunków realizacji projektów w ramach Programu

Program NCBiR wspierający prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne		
Realizacja 2012 – 2014 – organizacja konkursów; 2012 - 2017 – finansowanie projektów; do 2022 r. – monitoring wykorzystania wyników projektów i ewaluacja Programu		
Odniesienie do zadań NCBiR	realizacja zadań określonych w art. 30 ust 1 pkt 3 Ustawy o NCBiR z dn. 30 kwietnia 2010 r.	
Ścieżki programowe	A	B
Przedmiot projektu	poszukiwanie możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań	poszukiwanie nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych
Zakładany budżet NCBiR na realizację Programu	1 200 mln PLN	
Szacunkowa liczba dofinansowanych projektów w naborze	ok. 100	
Szacunkowa wartość dofinansowania projektu	5 mln	
Czas realizacji projektu	do 36 miesięcy	
Wnioskodawcy	Jednostki prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe,	Konsorcja naukowe (z koniecznym udziałem

	Konsorcja naukowe	przedsiębiorstw)
	Centra naukowo-przemysłowe	Centra naukowo-przemysłowe
	Centra naukowe PAN	
	Sieci naukowe	
Rodzaje zadań w ramach projektu	badania podstawowe (do 15% całkowitego budżetu projektu, realizowane przez jednostkę naukową)	badania podstawowe (do 15% całkowitego budżetu projektu, realizowane przez jednostkę naukową)
	badania przemysłowe	badania przemysłowe
Instrumenty wsparcia	<u>pomoc publiczna na badania dla przedsiębiorców</u>	<u>pomoc publiczna na badania i techniczne studia wykonalności na potrzeby prac rozwojowych dla przedsiębiorców</u>
	i <u>dofinansowanie badań dla jednostek naukowych</u>	i <u>dofinansowanie badań dla jednostek naukowych</u>
Intensywność wsparcia	Jednostki naukowe <u>dofinansowanie zadań badawczych – do 100%</u>	Jednostki naukowe <u>dofinansowanie zadań badawczych – do 100%</u>
	Przedsiębiorcy <u>pomoc publiczna na badania przemysłowe</u> <u>małe/ mikroprzedsiębiorstwa</u> maks 80%, <u>średnie przedsiębiorstwa</u> maks. 75% <u>duże przedsiębiorstwa</u> maks. 65%	Przedsiębiorcy <u>pomoc publiczna na badania przemysłowe</u> <u>małe/ mikroprzedsiębiorstwa</u> maks 80%, <u>średnie przedsiębiorstwa</u> maks. 75% <u>duże przedsiębiorstwa</u> maks. 65%
Katalog kosztów kwalifikowalnych		<u>pomoc publiczna na badania i techniczne studia wykonalności na potrzeby prac rozwojowych</u> <u>średnie przedsiębiorstwa</u> maks. 50% <u>duże przedsiębiorstwa</u> maks. 40%
	W – wynagrodzenia, A – aparatura nauk.-bad., sprzęt (w zakresie wykorzystania do projektu), K – odpłatne korzystanie z aparatury i innych urządzeń G – grunty i budynki, E – usługi badawcze, Op – koszty operacyjne, O – koszty ogólne (ryczałt do 15%) ³	
	Koszty mogą być ponoszone od dnia złożenia wniosku, pod warunkiem złożenia wniosku przed rozpoczęciem realizacji projektu	

³ Dla jednostki naukowej kwalifikowalne koszty ogólne nie mogą przekroczyć wysokości zwyczajowo stosowanej w danej jednostce, niezbędne będzie przedstawienie metodologii obliczania kosztów ogólnych

Ustalenie sposobu monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego

Monitorowanie osiągnięcia celów będzie prowadzone na podstawie analizy wskaźników zdefiniowanych w sposób adekwatny do specyfiki poszczególnych celów Programu, zarówno głównych jak i szczegółowych.

Beneficjenci Programu, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie projektów, zostaną zobligowani do przekazywania Centrum danych oraz informacji umożliwiających monitorowanie stopnia osiągnięcia zarówno celu głównego jak i celów szczegółowych w czasie realizacji projektów oraz do 5 lat po ich zakończeniu.

Dane dostarczane przez Beneficjentów projektów objętych wsparciem w ramach Programu będą na bieżąco analizowane przez Centrum w kontekście osiągnięcia celów Programu. Prowadzona w sposób ciągły, od początku uruchomienia Programu, ewaluacja pozwoli na ewentualną korektę sposobu implementacji Programu w przypadku zidentyfikowania wysokiego ryzyka nieosiągnięcia zakładanych celów.

Wskaźniki monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia poszczególnych celów Programu wraz z wartościami docelowymi dla każdego z nich zamieszczono w Tabeli.

Tabela Wskaźniki realizacji poszczególnych celów Programu

CELE GŁÓWNE		
1.	Zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez wykorzystanie wyników badań naukowych	
	Wskaźniki	Wartość docelowa
	1.1. Liczba udokumentowanych praktycznych zastosowań wyników badań dofinansowanych w ramach Programu	300
2.	Wzmocnienie współpracy pomiędzy jednostkami badawczymi i przedsiębiorcami bezpośrednio zainteresowanymi zastosowaniem wyników badań w prowadzonej działalności gospodarczej	
	Wskaźniki	Wartość docelowa
	2.1. Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w Programie (jako współwykonawca projektu, strona dofinansowująca projekt lub podmiot wykorzystujący wyniki badań projektu w praktyce)	600
CELE SZCZEGÓŁOWE		
3.	Wypracowanie oryginalnych innowacyjnych rozwiązań technicznych bazujących na wynikach badań naukowych	
	Wskaźniki	Wartość docelowa
	3.1. Liczba wyników objętych ochroną prawa własności przemysłowej lub co do których podjęto działania mające na celu ustanowienie takich praw	300
4.	Pobudzenie trwałej współpracy pomiędzy jednostkami naukowymi oraz przedsiębiorcami, opartej na komplementarności ich kompetencji oraz efektywnym wykorzystaniu infrastruktury badawczej poszczególnych jednostek	
	Wskaźniki	Wartość docelowa
	4.1. Liczba wspólnych przedsięwzięć realizowanych po zakończeniu projektu (projekty krajowe i międzynarodowe, współpraca na podstawie zawartych umów i porozumień pomiędzy podmiotami)	900
	4.2. Średnia liczba podmiotów realizujących projekt w ramach Programu	3

5.	Wzrost poziomu prowadzonych badań naukowych	
	Wskaźniki	Wartość docelowa
	5.1. Liczba recenzowanych publikacji prezentujących wyniki badań uzyskanych w ramach Programu w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym	1 200
6.	Rozwój kadry sektora badawczego	
	Wskaźniki	Wartość docelowa
	6.1. Liczba prac magisterskich, doktorskich/habilitacyjnych opartych na wynikach badań uzyskanych w ramach Programu (w tym liczba prac w których wykorzystywano współpracę z inną jednostką).	600 (200)

Określenie ryzyk dla osiągnięcia celów

Podstawowe, obiektywne ryzyko nieosiągnięcia celów Programu związane jest ze specyfiką projektów badawczych, które ze swej natury są obciążone wysokim ryzykiem polegającym na niemożności przewidzenia wyników badań naukowych. Ryzyko związane jest również z szybkim tempem zmian oraz dużej konkurencji w obszarze badań naukowych, w szczególności w kontekście międzynarodowym. Skutki tak zdefiniowanego obiektywnego ryzyka będą ponoszone solidarnie przez NCBiR i podmioty realizujące projekty.

Na ryzyka subiektywne to, podobnie jak w innych Programach, mogą składać się:

- ✓ brak zainteresowania przedmiotowym Programem;
- ✓ ewentualne pomyłki recenzentów na etapie oceny wniosków, zwłaszcza w kontekście przydatności spodziewanych wyników do zastosowania w praktyce gospodarczej.

Dla minimalizacji ww. ryzyk przewiduje się następujące działania ze strony Centrum:

- ✓ działania upowszechniające informacje o Programie i ogłaszanych w jego ramach konkursach w środowisku naukowym oraz gospodarczym;
- ✓ zapewnienie udziału kompetentnych i obiektywnych recenzentów, w tym mających istotne doświadczenia w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technicznych (Centrum dołoży starań aby zapewnić do oceny każdego wniosku co najmniej jednego recenzenta reprezentującego sferę gospodarczą spośród przedsiębiorców oraz ekspertów w tym obszarze).
- ✓ przeszkolenie recenzentów od kątem prowadzenia oceny
 - wartości naukowej projektu w kontekście obecnego stanu wiedzy w obszarze będącym przedmiotem wniosku;
 - celu praktycznego projektu (w tym udziału w jego zdefiniowaniu podmiotu lub grupy podmiotów zainteresowanych zastosowaniem wyników projektu);
 - adekwatności planu zadań do wskazanego celu projektu;
 - potencjału wnioskodawcy w zakresie badań będących przedmiotem projektu;
 - właściwego zarządzania projektem, w tym zarządzania własnością przemysłową,

W celu dodatkowego zmniejszenia ryzyka dofinansowania projektów nieukierunkowanych na praktyczne zastosowanie wyników raz nieuwzględniających szczegółowych celów Programu, Centrum będzie wymagało:

Od Wnioskodawcy – przedstawienia opisu stanu technologii i potencjału rynkowego w obszarze przyszłych aplikacji (wielkość rynku, główni aktorzy na rynku, porównawcze wykazanie przewagi przyszłego rozwiązania).

Od Beneficjenta Programu - przedstawienia informacji o stopniu osiągnięcia celów po upływie 1 roku oraz do 5 lat po zakończeniu realizacji projektu.

W ścieżce A, na etapie oceny merytorycznej wniosku, udział przemysłu (np. przedsiębiorcy lub innych podmiotów prowadzące wydzieloną działalność gospodarczą) w realizacji lub dofinansowaniu projektu będzie premiowany dodatkową punktacją (dodatkowe kryterium premiowane).

Zasady monitorowania realizacji i osiągania celów projektów zostaną określone w umowie. W umowie beneficjent zostanie zobowiązany do okresowego raportowania o postępie w realizacji projektu oraz jego wynikach (co będzie przedmiotem oceny). W przypadku oceny negatywnej, Centrum będzie miało prawo do rozwiązania umowy i wstrzymania realizacji projektu. W przypadku zaniedbań ze strony beneficjenta Centrum będzie uprawnione do wystąpienia o zwrot środków wykorzystanych nieprawidłowo.

Niewywiązanie się Beneficjenta z zakładanego praktycznego zastosowania wyników lub niewypełnienie innych wymagań stawianych projektom dofinansowanym w ramach Programu (określonych jego wskaźnikami tj. recenzowane publikacje w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym) będzie miało negatywny wpływ na ocenę realizacji projektu, co z kolei będzie uwzględniane przy przyznawaniu środków finansowych podmiotom zaangażowanym w przedmiotowy projekt przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Harmonogram realizacji Programu

Program będzie realizowany wg następującego harmonogramu czasowego:

- ✓ 2012-2014 – organizacja konkursów (przeprowadzenie naborów i rozstrzygnięcie);
- ✓ 2012-2017 – finansowanie i monitorowanie realizacji projektów;
- ✓ 2013 -2022 – monitoring wykorzystania wyników projektów.

W roku 2011 planowane jest zrealizowanie prac związanych z przygotowaniem narzędzi wdrażania Programu, jak również przeprowadzenie pierwszego naboru wniosków w dwóch ścieżkach programowych.

W latach 2012-2013 planuje się dwa nabory wniosków rocznie. W ramach prowadzonych naborów wniosków zakłada się nabór **jednoetapowy**.

Szczegółowy harmonogram realizacji Programu, obejmujący część przygotowawczą i wdrożeniową dla poszczególnych lat przedstawiono poniżej.

2012	
styczeń	*otwarcie 1. naboru wniosków (45 dni)
marzec	ocena wniosków
kwiecień	ogłoszenie wyników konkursu
maj	podpisywanie umów, rozpoczęcie finansowania projektów
czerwiec	ewaluacja pierwszego naboru
sierpień	*otwarcie 2. naboru wniosków (45 dni)
październik	ocena wniosków
listopad	ogłoszenie wyników konkursu
grudzień	podpisywanie umów, rozpoczęcie finansowania projektów

2013	
nabory wniosków, ocena, ogłoszenie wyników – analogicznie jak w roku 2012	
styczeń - grudzień	finansowanie i monitorowanie realizacji projektów wyłonionych w kolejnych naborach
2014	
styczeń	*otwarcie 1. naboru wniosków (60 dni)
marzec	ocena wniosków
kwiecień	ogłoszenie wyników konkursu
maj	podpisywanie umów, rozpoczęcie finansowania projektów
styczeń - grudzień	finansowanie i monitorowanie realizacji projektów wyłonionych w kolejnych naborach
2015-2022	
finansowanie i monitorowanie realizacji projektów	
monitorowanie realizacji wskaźników rezultatu i wskaźników oddziaływania	
ewaluacja Programu	

Ustalenie planu finansowego w tym źródeł finansowania programu

Program będzie finansowany ze środków publicznych (dotacja celowa Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) oraz prywatnych (środki przedsiębiorców).

latach **2012-2013** planowane są **2 nabory rocznie**, budżet każdego z konkursów – **240 mln zł** (razem **960 mln zł**). W roku **2014** planuje się ogłoszenie jednego konkursu, którego budżet będzie wynosił **240 mln zł**.

Mając na uwadze powyższe założenia, oczekuje się, że maksymalna wartość zobowiązań Centrum wyniesie **1,2 mld złotych**. Roczne wydatki na dofinansowanie projektów zwiększałyby się narastająco do roku 2013, zgodnie z poniższym planem (w milionach złotych):

	Budżet (mln zł)	Środki przeznaczone na dofinansowanie projektów w poszczególnych latach (w mln zł)					
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
2012							
<u>1. nabór</u>	240	80	80	80			
<u>2. nabór</u>	240		80	80	80		
2013							
<u>1. nabór</u>	240		80	80	80		
<u>2. nabór</u>	240			80	80	80	
2014	240			40	80	80	40
Razem w poszczególnych latach		80	240	360	320	160	40

W zależności od wyników kolejnych konkursów, na podstawie prowadzonej na bieżąco ewaluacji Programu, zakłada się możliwość zmian.

Mając na uwadze cele Programu oraz katalog potencjalnych wnioskodawców, oczekuje się że, środki przeznaczone przez NCBiR na dofinansowanie projektów w ramach Programu wyniosą ok. 1 200 mln zł. Kwota ta oznacza wkład środków publicznych z budżetu nauki przyznanych przez Centrum na realizację projektów w ramach Programu; będą one stanowiły ok. 90% kosztów realizacji projektów, pozostałe ok. 10% będą stanowiły środki prywatne, pochodzące od przedsiębiorców.

Zakłada się, że całkowity budżet programu, uwzględniający środki publiczne oraz prywatne będzie wynosił ok. **1,35 mld zł (1,3333 mld.)**

Szczegółowy system realizacji i zarządzania programem

System realizacji Programu będzie się opierał na zasadach i procedurach obowiązujących w NCBiR.

Nadzór na realizacją programu będzie sprawował Dyrektor NCBiR lub osoba przez niego upoważniona.

Prace przygotowawcze do wdrożenia programu w zakresie opracowania dokumentacji konkursowej oraz przygotowania elektronicznego systemu naboru i oceny wniosków będą realizowane przez Dział Zarządzania Programami Badań Stosowanych we współpracy z Działem Rozwoju Organizacji.

Zarządzanie wdrażaniem Programu w zakresie przeprowadzania naboru wniosków, przygotowania umów oraz monitorowania realizacji projektów będzie powierzone Kierownikowi Działu Zarządzania Programami Badań Stosowanych, który będzie wspomagany przez Kierowników Sekcji Zarządzania Programami Badań BIOMED (właściwej dla obszaru nauk biologicznych, rolniczych i medycznych) oraz Sekcji Zarządzania Programami Badań INFOTECH (właściwej dla obszaru nauk technicznych). Dla każdego z obszarów zostaną w poszczególnych sekcjach ustanowieni koordynatorzy. W czasie realizacji Programu, w szczególności w czasie trwania konkursów, koordynatorzy poszczególnych obszarów będą udzielali zainteresowanym podmiotom wszelkich informacji dotyczących warunków konkursu oraz założeń Programu.

Ocena merytoryczna wniosków - każdy z wniosków spełniających kryteria formalne będzie oceniany przez 5 recenzentów: 2 oceny skrajne będą odrzucane, ocena końcowa będzie średnią z 3 pozostałych ocen. Recenzje będą dokonywane w systemie elektronicznym. W powyższym zakresie Dział Zarządzania Programami Badań Stosowanych będzie współpracował z Sekcją Współpracy z Ekspertami NCBiR (Działu Rozwoju Organizacji NCBiR).

Dofinansowanie na realizację projektów będzie przekazywane na podstawie umów.

Ewaluacja Programu będzie prowadzona w trakcie jego realizacji i w okresie do 5 lat po zakończeniu finansowania projektów przez jednostkę zewnętrzną wyłonioną w drodze konkursu/przetargu.